

Gremo v mesto – zgodbe našega mesta

Lepota oblike Lidije Smolar

Lidija Smolar

Na videz skromno, iz katerega žari bogato, je močan vtis, ki ga lahko dobi obiskovalec sobe na Glavnem trgu 12, kjer deluje Lidija Smolar, zaljubljena v vse, kar je lepo. Njeno grafično oblikovanje presega meje tistega, kar si lahko v okviru grafičnega oblikovanja zamislimo. Tovrstno oblikovanje, čeprav omejeno z različnimi pravili in tehničnimi omejitvami, je, če ga tako vzamemo, vrsta vizualne umetnosti, ki je po besedah Smolarjeve v glavnem izrazu podobno slikarstvu. Po drugi strani pa jo grafično oblikovanje izredno spominja na glasbo, ki ji je tudi zelo ljubna. »Oba, oblikovanje in glasba, imata veliko skupnih pravil, ki jih lahko apliciraš na eno ali drugo: od ritma, harmonije, občutka, vzdušja, stila,« je prepričana.

Za masivnimi vrati, obdanimi z izložbama, na Glavnem trgu 12 se skriva Lepota oblike, navdihujoč prostor z belimi stenami, polnimi poduhovljenih izdelkov. V njem dela Lidija Smolar, arhitektka po izobrazbi, ki se ukvarja z grafičnim oblikovanjem in reševanjem oz. obvladovanjem vizualnih zagat, pripravlja različne materiale za tisk ali objavo. Svoji dejavnosti je dala ime Lepota oblike. Že od majhnega, pravi, je bila sposobna videti oblike v pojavnem svetu, v oblakih,

med vzorčki, ki se jih spomni iz prvega razreda, iz narave, pač iz marsikod in to se kaže tudi pri njenem delu.

Zaljubljena v Slovenj Gradec

Čeprav bi svoje delo lahko opravljala kjerkoli pred svetom skrita za računalniškim zaslonom, si je lokal pred tremi leti izbrala v starem mestnem jedru. Njen notranji klic, kot pravi, jo je pozval, da mora iti med ljudi. Prostor na Glavnem trgu 12, kjer je že kot otrok tešila svojo otroško radovednost, ko je obiskovala pisarno tiskarne v mestu, je vzljubila takoj, ko si ga je ogledala in zamislila kot svoj neke vrste atelje. »V lokal, kjer ustvarjam, zelo uživam, mnogo mojih novih strank me je našlo ravno tukaj. Rada sem v stiku z ljudmi, rada delam z njimi iz oči v oči. Slovenj Gradec mi je zelo ljub, je tudi mesto mojega otroštva. Že kot otrok sem zelo rada hodila v tiskarno v mestu, večkrat so me spustili v njihov keson z odpadnim materialom, ki je ostal pri tisku. Ne morem opisati nepopisnega veselja ob brskanju med tistimi papirji, ki sem jih potem odnesla domov in z njimi izdelovala. Poleg tega zdaj delujem tudi tik ob Slaščičarni Šrmpf, ki je bila moja najljubša otroška destinacija z najljubšim točenim sladoledom.

Ko sem se v kasnejših letih vrnila v Slovenj Gradec, mi je mestno jedro še vedno zelo ljub, ker poleg spominov nosi tudi bogato kulturno in stavbno dediščino. Po izobrazbi sem vendarle arhitektka in me tudi tovrstni del celega jedra navdihuje,« je pripovedovala Lidija Smolar ob najinem srečanju prav v njenem delovnem ambientu v starem mestnem jedru, ki že sam po sebi, opremljen tako, kot je, vzbuja kreativne ideje.

Arhitektka, ki je zašla v grafično oblikovanje

Topel, svetel delovni, razstavn in družabni prostor Lidije Smolar je močno zaznamovan z njenim estetskim občutkom. Čeprav je vse v belem, sploh ne deluje hladno in monotono. »Bela barva je v moji grafični podobi, tudi na moji spletni strani, ena od vodilnih. Pravzaprav je bela barva prazna. Ponuja mi veliko svobode, saj v prazen prostor lahko daš vse. Tudi pri oblikovanju prostora imam takšno načelo: najprej je treba vzeti ven in potem dati tja noter samo tisto, kar tja sodi,« še pojasni, ko pripoveduje, kako je želela vnesti domačnost v rahlem stilu meščanskega vzdušja, kot da si v dnevnici sobi, saj ne mara preveč tehnoloških delovnih okolij.

Poleg tiskovin stene in izložbi krasijo še njeni drugi izdelki. Izdeluje fotonakit, tiskan in grafično oblikovan nakit, ki ga je sama razvila: »Ko sem ga začela izdelovati, sem razmišljala o tem, kako bi lahko uspela z nakitom v današnjem času, kajti konkurenca je velika. In našla sem ravno pravi izraz, povezan s tem, kar tudi sicer delam – grafično oblikovanje. Izredno me pogreje pri srcu, ko vidim stranko, kako z veseljem nosi na primer uhane, ki sem jih izdelala.« Osnova Lidijinega fotonakita je grafika, sestavljena iz njenih avtorskih fotografij, sodelovala pa je tudi že z nekaterimi fotografi. Ko ga potiska, ga ročno obdela in z veliko ljubeznijo tudi sama lično zapakira.

Dve leti je vsak ponedeljek napisala modro misel na način, s čim manj besedami povedati že poznane življenjske resnice. 60 najlepših je

izbrala za na kartice, na drugi strani kartic pa so motivi, ki jih uporablja na fotonakitu. Tako je ustvarila komplet kartic Lepota navdiha.

Trenutno v njenem lokalni razstavljenega življenjerisa, Lidijine registrirane blagovne znamke. življenjeris je življenjepis v slikah, končni izdelek je slika, veliko platno, ki ga lahko izobesimo na steno. Zanimive so tudi zavese, ki ločijo javni del lokala s shrambo. Na njih je natisnjen lep rokopis. »Blizu mi je podoba rokopa, že od nekdaj me pisana in tiskana beseda likovno navdihuje. Seveda pa tudi vsebina. Veliko sama pišem, manj objavljam, a se bo tudi to spremenilo,« je še povedala in dodala: »Neverjetno me fascinira, ko skupaj s stranko brskam po starih fotografijah, dokumentih, pismih. Najbolj se me dotakne pisava ljudi, ki jih več ni. Ker se mi zdi, da je to močen izraz in v človeku, ki zagleda pisavo sebi ljube osebe, se nekaj zgane. Vse to vpletam tudi v življenjerise.«

Lidija tudi deli svoje znanje

Četrty sklop delovanja Lidije Smolar je Grafikaemia (platforma na spletu, prek katere izobražuje grafične in bodoče grafične oblikovalce ter izva-

ja individualne tečaje za programe, s katerimi dela). Včasih tudi predava za laično javnost ali podjetja o pomenu vizualne komunikacije.

Lidija Smolar od leta 2015 deluje tudi v sklopu priprav aktivnosti v zvezi z mestnim jedrom, sodeluje v gibanju Gremo v mesto. V tistem letu je v mestu potekala akcija Kje je prostor?, preko katere so štiri oblikovalke, med njimi je bila tudi ona, odprle Pop-up trgovino. Ko se je Pop-up razširil, je zaradi razpetosti med dvema lokacijama to ekipo zapustila, vendar z njimi po potrebi še danes sodeluje.

Pot šolanja jo je zanesla najprej v Maribor, nato v Ljubljano, zadnjih pet let zopet živi v Slovenj Gradcu. Zelo uživa biti mama, saj ima doma dva najstnika in predšolsko deklico, in zelo se veseli, da bo enkrat postala babica. Njena življenjska pot je povezana z njenim poklicem: »Po diplomu na arhitekturi sem delala dobrih deset let v studiu Cerdonis, kjer sem se priučila tehničnega znanja za grafično oblikovanje, za kar sem jim zelo hvaležna. Še danes sodelujemo. Potem me je naravno zaneslo na samostojno pot, kar je bilo malo povezano tudi z gospodarsko krizo, ampak včasih je kriza lahko priložnost za nov začetek. In zdaj sem tu.« V letošnjem Tisnikarjevem letu je med drugim v zvezi z znanim slikarjem izdelala že nekaj zloženek in drugih materialov, enega od njih, jumbo plakat, je mogoče videti, ko se pripelješ po klancu v Mislinjo.

Ajda Prislan

Za skrivnostnimi vrati na Glavnem trgu 12 je Lepota oblike.

Obvestilo za obdelovalce kmetijskih površin Pravila oranja kmetijske površine ob javni cesti in prepoved onesnaževanja cest

Medobčinski inšpektorat Koroške obvešča vse kmetovalce oziroma obdelovalce kmetijskih površin ob javnih cestah, med katere spada tudi kolesarska pot, da se morajo pri kmetijskih delih, posebej pri obdelavi tal, setvi in spravilu pridelkov, držati določil Zakona o cestah.

V skladu s 4. točko drugega odstavka 5. člena Zakona o cestah je prepovedano orati na razdalji manj kot 4 metre od roba cestnega sveta v pravokotni smeri na cesto ali na razdalji manj kot 1 meter od roba cestnega sveta vzporedno s cesto. Cestni svet je zemljišče, katerega mejo na podlagi predpisov o projektiranju javnih cest določajo linije med skrajnimi točkami prečnega in vzdolžnega profila cestnega telesa, vključno z napravami za odvodnjavanje. Meja cestnega sveta poteka največ 2 metra od linij skrajnih točk, vključno z napravami za odvodnjavanje. Navedeno pomeni, da pri opravih na kmetijskih površinah s kmetijskimi stroji ni dovoljeno obračati na cesti in v vsakem primeru mora minimalna razdalja oranja oz. obdelave njive od roba ceste, bankine, jarka ali drugega elementa ceste znašati vsaj 1 meter. Ta razdalja je

pomembna tako z vidika zaščite ceste in njenih delov kot varnosti prometa. Ne glede na navedeno pa je potrebno upoštevati tudi parcelne meje, ki so ponekod precej širše od samega cestnega sveta.

V skladu s 5. točko drugega odstavka 5. člena Zakona o cestah je na cestni svet javne ceste prepovedano nanašati blato ali ga kako drugače onesnaževati. Preden se vozilo vključi v promet na javni cesti s kolovozne poti, nekategorizirane ceste, individualnega priključka, območja izvajanja del ali druge zemljiške površine, npr. njive ali travnika, mora voznik odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki

bi lahko onesnažilo vozišče. Če pride do onesnaženja ceste, je potrebno blato takoj odstraniti s ceste; če to ni mogoče, je onesnaženi del ceste potrebno predpisano označiti in obvestiti vzdrževalca ceste, da poskrbi za odstranitev ovire. V praksi to pomeni, da je potrebno cesto očistiti vsakič, ko s koles pade zemlja, blato, listje.

Za kršitev nepravilnega oranja ali onesnaževanja javnih cest je v skladu z zakonom predpisana globa za pravno osebo in samostojnega podjetnika v višini 4.000 €, za odgovorno osebo in posameznika kot fizično osebo pa 1.000 €.

Medobčinski inšpektorat Koroške

Javna razdelilnica hrane

Program Donirana hrana Lions klub Slovenj Gradec v Slovenj Gradcu izvaja že od leta 2014. Sprva je pri razdeljevanju pomagal Rdeči križ Slovenj Gradec, od marca 2016 dalje pa pri programu razdeljevanja hrane sodeluje Javni zavod Spotur Slovenj Gradec. Tilen Klugler, vodja programa Donirana hrana pri Lions klubu Slovenj Gradec in direktor Javnega zavoda Spotur Slovenj Gradec, pove, da je bila prva lokacija pod okriljem JZ Spotur v prostorih stare Komunalne, od oktobra 2017 pa program izvajajo v pritličnih prostorih objekta stare policijske postaje na Francetovi cesti 11, kjer poleg programa Javne razdelilnice hrane izvajajo tudi program Zavetišče za brezdomce.

Program Javne razdelilnice hrane je namenjen tistim posameznikom, družinam oziroma drugim vrstam življenjskih skupnosti, ki izkazujejo slab socialni položaj in potrebujejo

pomoč v obliki prehrane. Do sedaj so hrano za delovanje programa v Slovenj Gradcu redno donirale štiri trgovske družbe (Mercator, d. d., Engrotuš, d. o. o., Spar Slovenija, d. o. o., in Hofer Slovenija, d. o. o.), za kar se vsem iskreno zahvaljujejo. V letu 2017 so s prehranskimi paketi redno oskrbovali 76 občanov Mestne občine Slovenj Gradec in tako v enem letu razdelili kar 5,4 tone donirane hrane.

Ker pa se je v programu Donirana hrana konec meseca aprila vključilo še trgovsko podjetje Lidl Slovenija, d. o. o., vabijo vse občane, ki se nahajajo v materialni stiski (so prejemniki enkratne denarne pomoči pri Mestni občini Slovenj Gradec ali prejemniki socialne pomoči preko CSD) in se želijo vključiti v program prejemanja donirane hrane, da se obrnejo na zaposlene v Javni razdelilnici hrane, kjer bodo lahko uredili vse potrebno za sodelovanje v programu. (MT)

